

יקלקל ריבוען במשיכת חוט התפירה^א. וצריך שיהא להן אלכסון של ריבוע כהלכתו, שכנגד כל אצבע שיש באורך או ברוחב תהא אצבע ושני חומשין באלכסון.

מקום נתינת תפילין

נאמר בתפילין, "וְקִשְׂרָתָם לְאוֹת עַל יָדָךְ וְהָיוּ לְטֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ" (דברים ו' ח'), ולמדו **חכמים בגזרה שווה**, שאין לתת את התפילין של ראש בין העיניים ממש, כמשמעות הכתוב, אלא בראש, במקום שמוחו שתינוק רופס, וכן אין לתת את התפילין של יד בכף היד, אלא בגובה היד, בראש הזרוע, כדי שתהא כנגד הלב.

והנותן תפילין של ראש על מצחו, ותפילין של יד בפס ידו, הרי זו דרך המינות, שמבזים מדרש חכמים, והולכים אחר משמעות המקרא.

אין לצפות את התפילין זהב

נאמר בתפילין, "לְמַעַן תִּתְקַה תְּוֹרַת ה' בְּפִיךָ" (שמות י"ג ט'), ללמד, שיהיה הכל מבהמה טהורה, שהיא מותרת לפיך באכילה.

והמצפה תפילין שלו זהב, הרי זו דרך החיצונים, הם בני אדם ההולכים אחר דעתם, ולא שומעים לדברי חכמים.

יש לתת תפילין של יד תחת מלבושו

נאמר בתפילין, "וְהָיָה לְךָ לְאוֹת עַל יָדָךְ" (שמות י"ג ט') לומר "לְךָ לְאוֹת" ולא לאחרים לאות, ולכן יש לתת תפילין של ראש על זרועו תחת המלבוש, ולא בגלוי מעל המלבוש.

והנותן תפילין של יד שלו על בית אונקלי שלו, כלומר על שרוול מלבושו מבחוץ, הרי זו דרך החיצונים, ההולכים אחר דעתם, ולא שומעים לדברי חכמים.

מינים וחיצונים

נתבאר שהחילוק בין המינים לחיצונים הוא. שהמינים הולכים אחר משמעות המקרא, ואינם

^א כן פירש רש"י. ורבינו תם פירש, דצריך שיהא התפר עצמו מרובע. [תוס']